

مراسم ازدواج در ایران

ازدواج در ایران مانند بسیاری از مراسم دیگر ریشه در زرتشتیت دارد. در حال حاضر ازدواج دارای دو مرحله است، عقد و عروسی. عقد یعنی گره، اشاره به گره خوردن سرنوشت عروس و داماد دارد و شامل مراحل قانونی ازدواج، موافقت والدین، شاهد ها، بله گفتن داماد و عروس، هدایا و مهریه می‌باشد. عروسی شامل جشن و سرور و مهمانی بعد از عقد است. قدیمی‌ترین مدرک در مورد ازدواج به سبک ایرانی به قرن چهارم قبل از میلاد و ازدواج اسکندر مقدونی و همراهان نزدیکش با شاهزاده خانم‌های ایرانی بر می‌گردد. در این مراسم به گفته تاریخ نویسان یونانی، اول دامادها به ترتیب مقام وارد شده و در صندلی‌های نشسته و با شراب پذیرایی شدند. سپس عروس‌ها وارد شده، دامادها دست‌های آنها را گرفته، بوسیده و در کنار خود نشاندند. پس از برگزاری مراسم، عروس‌ها و دامادها از نان مخصوص عروسی که با شمشیر دو قسمت شده بود خورده و باز شراب نوشیدند. تمام عروس‌ها به دستور اسکندر از خزانه جهاز خود را دریافت کردند.

از آنجائیکه زرتشتی‌ها خورشید و نور را مقدس می‌دانستند، مراسم عقد معمولاً قبل از تاریک شدن برگزار و سفره عقد در گذشته همیشه رو به شرق که خورشید از آن طرف در می‌آید بوده است. مراسم ازدواج ایرانی در برابر سفره عقد انجام می‌گیرد. سفره در گذشته به بسیاری از مراسم مذهبی زرتشتی که همراه با جشن و سرور بوده است گفته می‌شد. آنچه که در سفره عقد قرار دارد همگی دارای اهمیت ویژه بوده است و نماد باورهای مذهبی ایرانیان می‌باشد. آینه و شمع‌دان دو نماد مهم زرتشتی، نمودار افریدگار، اهورامزدا (خداوند خرد) و جایگاه او آسمان می‌باشند. سبزی و گل و گیاه نماد فراوانی، نعمت و باروری، ایزد بانوان، امرداد و خرداد نگهبانان گل و گیاه و آب‌ها را به خاطر می‌آورند. اسفند که برای دوری از چشم بد سوزانده می‌شود نمادی از ایزد بانو، سپندارمز نگهبان مادران، کودکان، زمین و آب‌های روان می‌باشد. نان، تخم مرغ، دانه‌ها و سکه‌های طلا نماد فراوانی، باروری و ثروت می‌باشند. شیرینی و کله قند که بر سر عروس و داماد ساییده می‌شود آرزوی زندگی شیرین برای زوج جوان را در بر دارد.

از مراسم ویژه این جشن زیبا و باستانی، دوختن پارچه‌ای بالای سر عروس و داماد می‌باشد. همه زرتشتیان در ۱۵ سالگی در مراسمی، شال‌های کمری می‌گیرند به نام کشتی. این شال‌ها نماد گذر از کودکی به جوانی هستند و در گذشته در مراسم عقد، شال عروس و داماد را به هم گره زده و می‌دوختند و معتقد بودند که با این حرکت، عروس و داماد جوان سرنوشتشان گره می‌خورد و پیمانی بسته می‌شود که نباید از هم گسسته شود. برای ایرانیان امروز ریشه‌های زرتشتی این مراسم زیبا از خاطره‌ها رفته است. ولیکن پیامی که این جشن باستانی میرساند همچنان باقی مانده است. ازدواج پیمانی آسمانی است که با استفاده از خرد و با کارهای نیکو راه را برای رسیدن به نیک بختی، فراوانی و فرزندان خوب آماده می‌کند. ازدواج پیمانی است که که باید همچون گرهی محکم پا بر جا بماند.

ازدواجتان پیروز، نیک بخت باشید